

760418
IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO

„SÚŤAŽ - REVITALIZÁCIA NÁMESTIA V SPIŠSKEJ BELEJ“

Filozoficko-koncepčné východisko

Nosnou myšlienkou návrhu je vytvoriť priestor, v ktorom sa preklenujú tri základné aspekty verejného priestoru: Sociálny život, kultúra a príroda a vytvoria symbiotické prostredie v ktorému sa tieto ťažiskové body spoja.

V prvom rade návrh rieši dopravnú situáciu územia jej skľudnenie, ktorá následne modeluje ďalšie príležitosti pre využitie priestoru. Otvorenie parku pri Rímskokatolíckom kostole s námestím a optické prepojenie na jestvujúci park na Letnej ulici. Čo znamená, z oplotenia medzi parkom a námestím, ktoré v súčasnosti tvorí nielen vizuálnu ale aj fyzickú bariéru, vytvoriť spojenie, a to vytvorením lavičiek na múre oplotenia. Vytvorenie aktivít v parku pre najmladších, mladých, ale aj starších obyvateľov mesta a tým zatriť jeho vybavenie. Možnosť vytvorenia fontány na pitie v blízkosti parku a aktivít.

„Vyčistením“ časti Hviezdoslavovej ulice od prebytočne parkujúcich áut, priestor získava možnosť na spojenie „zelených ostrovčekov“ na strane domov, na gradujúcu líniou zelenú plochu výmenou dlažby medzi „zelenými ostrovčekmi“ za zatravnovaciu dlažbu (viď. Obr. 1).

Vytvorením pešej zóny na Hviezdoslavovej ulici medzi sochou Panny Márie - Assumptou po Mestskú knižnicu.

Spišská Bela z geografického postavenia a postavenia voči svetovým stranám (JZ a SV) vytvára veľmi špecifické urbanistické zoskupenie. Táto orientácia definuje mesto od jeho vzniku až pod dnešok. Tento tvar vychádza z polohy umelo vybudovaného kanála - Beliansky potok, ktorý priteká z Tatranskej kotliny. Toto smerovanie mesta je ideálne pre využitie solárnej energie, na juhozápadných stranách striech. Táto idea vychádza z nového smerovania spoločnosti s príchodom na dlhodobú udržateľnosť a víziu ako aj investíciu pre mesto a jeho obyvateľov.

Pred Turistickým informačným centrom nainštalovanie státi pre bicykle.

Medzi Mestskou knižnicou a Múzeom J.M. Petzvala na zelenej ploche umiestniť inšpiratívnu sochu osobnosti buď belianskeho pôvodu alebo Slovenského národa. Keďže niekedy v minulosti medzi Mestským úradom a zvonickou bola umiestnená socha Milana Rastislava Štefánika a v súčasnosti existuje zbierka na znovuoobnovenie tejto pamiatky. Víziou je umiestnenie ju medzi knižnicou a múzeom, ako priestoru s vysokou kultúrnou hodnotou.

Obr.1 - Graduujúci prvok zelene

Doprava

Mesto leží na strategickej križovatke Kežmarok - Stará Ľubovňa a Tatry - hraničný priechod s Poľskom a smer Pieniny. Táto križovatka sa nachádza v centre historickej časti a

rozdeľuje mesto na tri časti. Cez mesto každodenné prechádza množstvo áut a mesto sa stáva zaplvané autami, čo pre verejnosť nie je vizuálne príťažlivé, ba naopak, je to negatívny a problémový element. Vo vymedzenom území na Hviezdoslavovej ulici každodenné parkujú desiatky áut, čo z hlavného verejného priestoru vytvára parkovisko a nie atraktívny verejný priestor pre obyvateľa mesta a jeho návštevníka.

Návrh ma modelovať územie s víziou na 50 rokov, čo je pre návrh východiskové. Nachádzame sa v plne motorizovanej dobe a autá sú neoddeliteľnou časťou mesta, nie však hlavného verejného priestoru mesta.

Pod námestím medzi Mestským úradom a zvonnicou sa nachádza podzemne parkovisko, to však slúži iba pre potreby mesta, s výnimkou mestských slávnosti, kedy sú tieto priestory prístupné aj ako verejné toalety.

Statická doprava

Ideou je vytvoriť dvojpodlažné parkovisko, ktoré kapacitne pokryje potreby parkovania v okolitom priestore a pozitívne prispeje k vybavenosti mesta. Tým sa mesto vyhne parkovaniu na Hviezdoslavovej ulici od stĺpu so sochou Panny Márie – Assumptou po budovu Mestskej knižnice (tato časť Hviezdoslavovej ulice by tvorila pešiu zónu s obmedzenou premávkou v jednom smere od hlavnej križovatky po Mestskú knižnicu). Pre obyvateľov domov na dotknutom území by podzemné garáže boli sprístupnené pre parkovanie počas celého roka.

Vjazd a výjazd pre automobily do pozemného parkoviska je z hlavnej cesty 77. Súčasnú parkovisko pred vstupom do jestvujúcich garáží, by sa čiastočne prekrylo extenzívnou zelenou strechou, ktorá by sa plynule napojila na súčasnú plochu námestia. Vstup a východ z podzemnej garáže by bol na úrovni terajšieho vchodu, ale aj na námestí pri mestskom úrade.

Dynamická doprava

Ako je vyššie spomenuté návrh uväzuje s obmedzením dopravy na Hviezdoslavovej ulici od križovatky po Mestskú knižnicu v tomto smere s obmedzením zákazu státia. Návrh uväzuje o otvorení jednosmernej cesty v smere od zadnej strany kostola po hlavnú cestu, respektíve vjazd do podzemnej garáže (pre lepšiu dostupnosť aut v smere z obmedzenej časti Hviezdoslavovej ulice). Cesta od Mestskej knižnice smerom na Krížovú Ves by už bola obojsmerná. Jednosmerná cesta, ktorá sa nachádza na laterálnej strane fary by ostala prejazdná, ako v súčasnosti, v smere od historickej časti k bytovým domom na vonkajšej strane pamiatkového územia.

Pešie trasy

Ukludnenie dopravy na Hviezdoslavovej ulici je jedným z ťažiskových návrhov, ktorý pozitívne prospeje verejnému priestoru námestia. Návrh uväzuje aj s výmenou dlažby na súčasnej asfaltovej ploche a to znovuobnovenie kamennej dlažby, čo podčiarkuje historický ráz územia a v kontakte s ňou evokuje v človeku dotyk s historickým územím. Kamenná dlažba je v jednej úrovni s dlažbou na námestí, čo otvára celé námestie a zjednocuje ho (ako to je aj v súčasnosti).

Pešie trasy zo strany od evanjelického kostola a reštaurácie pod Mestským úradom, sú v návrhu pozmenené, no majú rovnaké smerovanie. Návrh rieši aj bezbariérové napojenie rampou z námestia smerom k Evanjelickému kostolu.

Návrh sa zaoberá aj vytvorením pasáže na Ulici Hviezdoslavova 20 cez dvor objektu k bytovým domom. Táto pasáž ma veľkú hodnotu aj napriek jej schátranému vzhľadu, no budí stredoveký dojem a umocňuje prechod do alebo zo „starého mesta“.

Funkčné využitie

Väzby na dané okolie sa čiastočne zmenili. Od menej prístupného k viac hmateľnému zážitku z územia. Čo je badateľné na plynulom prepojení parku a námestia. Zmena nastala v dopravnej situácii. Pešie napojenia svojou podstatou ostali zachované.

Koncept mobiliária

Návrh zachováva mestský mobiliár a využíva aj jeho elementy ako napr. zábradlie, smetné koše, pouličné lampy. Do mobiliária by sa doplnila organicky tvarovaná lavička na zelenej streche, ktorá by mala pôsobiť ako „funkčná socha“ a dávala by užívateľovi priestor na jej variabilné využitie (posedieť, ľahnúť a „chytať lúče slnka“). Rovnako aj lavičky na múre medzi Rímskokatolíckym kostolom a námestím, ktoré by boli priamo inštalované na múr, ktorý ma dostatočnú výšku. Odstránené oplotenia by sa mohlo využiť v zadnej časti areálu Rímskokatolíckeho kostola, kde by nahradil zanedbané oplotenie.

Verejná zeleň

Verejný priestor a historické jadro je rozdelené komunikáciami, čím sa separuje námestie od parku na Petzvalovej ulici. Myšlienkou návrhu je opticky, ale aj prístupom túto bariéru zrušiť a tak vytvoriť plynulý bezbariérový prechod medzi verejnou zeleňou parku Rímskokatolíckeho kostola a parku na Petzvalovej ulici. Tak isto zjednotiť už jestvujúce ostrovčeky zelene na Hviezdoslavovej ulici použitím zatrávňovacej dlažby, čo vytvorí gradient medzi zeleňou a dlažbou a tak opticky súvislí pás zelene.